

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 19 Şubat 2021
Sayı : 1615

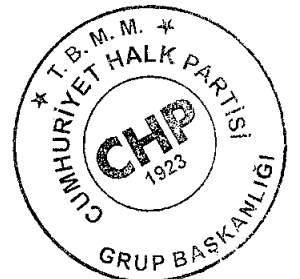
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanundan Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifim ekte gerekçesi ile birlikte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor	
Tarih :	23 Şubat 2021	Esas No: 2/3405

TEMM KANUNLAR ve KARARLAR GENELİ
22 Şubat 2021
Numara:

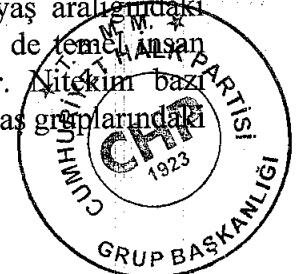
TEMM GENEL EVRAK
22 Şubat 2021
No: 782902
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Bir ülkede ekonomiden sosyal hayata, sanayiden tarıma, hayatın her alanında gelişip kalkınmanın yolu, iyi bir eğitim sistemi ile mümkündür. Sorgulayan, bilimsel gerçeğe ulaşmak için araştıran, analiz yapabilen, kendisinin ve ülkesinin ihtiyaçlarını doğru değerlendirip sağlam bir gelecek için emin adımlarla yürüyen nesillerin yetişebilmesi tutarlı, öngörülü ve kaliteli eğitim politikaları ile sağlanabilir. Ancak Ak Parti yanlış eğitim politikaları ile eğitim sistemini yap boz tahtasına çevirmiştir. Uluslararası standartlarla uyumlu, nitelikli ve istikrarlı bir eğitim politikası oluşturulmamıştır. 19 yılda, 7 kere Milli Eğitim Bakanı değişmiştir. Sınav ve eğitim sisteminde de defalarca değişiklik yapılmıştır. Bu durumdan da, önce çocuklar ve gençler daha sonra veliler son derece olumsuz etkilenmiştir. Eğitimde zaten var olan bu olumsuzluklara, küresel bir salgın olan Covid-19 nedeniyle ortaya çıkan sorunlar da eklendiğinde eğitim sistemi tam bir sorunlar yumağı haline gelmiştir.

Türkiye’de ilk Covid-19 vakasının 11 Mart 2020 tarihinde görüldüğü açıklanmış, 16 Mart 2020 tarihinde ise okullar tatil edilmiştir. 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı, yüz yüze eğitime geçilemeden sona ermiştir. Yaz aylarının başından itibaren Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 31 Ağustos tarihinde okulların açılacağı ve yüz yüze eğitimin başlayacağı açıklamaları yapılmıştır. Milli Eğitim Bakanı’nın yaptığı bu açıklamaya güvenerek, pek çok veli, devlet okullarındaki şartların kötü olması nedeniyle, çocuklarının daha iyi bir eğitim alması için büyük fedakarlıklarda bulunarak çocuklarını özel okullara kaydettirmiştir. Ancak salgın hız kesmeden devam etmiş, Milli Eğitim Bakanlığı’nın okulların açılacağına dair yaptığı açıklamalara rağmen 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı’nın ilk dönemi yüz yüze eğitime geçilemeden tamamlanmıştır. Covid-19 salgınının tam olarak kontrol altına alınamamış olması sebebiyle, 2020-2021 Eğitim Öğretim yılının ikinci döneminde, 15 Şubat 2021 tarihinde, sadece köy okullarında yüz yüze eğitime başlanabilmektedir. Ancak diğer sınıflarda yüz yüze eğitime, ne zaman başlanacağı belli değildir. Covid-19 salgınının ne zamana kadar devam edeceği ve çocuklarımızın tekrar güvenli bir şekilde yüz yüze ne zaman eğitime başlayacağı da belli değildir. Salgının bugün itibarıyla geldiği aşama ve bilim insanlarının Mart 2021’de yeni bir dalganın geleceğine dair açıklamaları değerlendirildiğinde, 2020-2021 eğitim yılında, çocuklarımızın “sağlık güvenliğinin %100 sağlanabildiği” yüz yüze eğitim sürecinin başlamasının çok düşük bir ihtimal olduğu ortaya çıkmıştır.

Mart 2020’den bu yana, her kademede eğitim gören çocuklar ile velileri büyük zorluklar yaşamaktadır. Ancak bu dönemde, çocuklarını özel okula yazdıran ancak yaş grubu itibarıyla on line eğitim verilmesinin olanaksız olduğu 3-6 yaş grubu velileri açısından süreç daha da zordur. Milli Eğitim Bakanlığı, okul öncesi eğitim ile ilgili olarak 13 günde 4 kere karar değiştirmiştir. Çocuklarının ortada kalacağı kaygısı taşıyan veliler okul öncesi özel eğitim kurumlarına yönelmiştir. Ancak burada da eğitimler on-line olarak verilmiştir. 3-6 yaş aralığında olup internet üzerinden eğitim alabilecek bir yaş olgunluğuna sahip olmayan kreş ve anaokulu çocukları internet üzerinde sunulan olanaklardan da hiçbir şekilde yararlanamamaktadırlar. Kaldı ki internet üzerinden eğitiminin 3-6 yaşındaki bir çocuğa da ne kadar yararı olacağı da son derece tartışmalı bir durumdur. Birçok veli 3-6 yaş aralığındaki çocuklarının sağlığını ve hayatlarını “yüz yüze eğitimden” çok daha önemli olduğunu düşünerek, kreş ve anaokullarına “yüz yüze eğitim için” göndermemiştir. Öte yandan iyileşirse bile, vücutta kalıcı hasarlar bırakabilen ve hatta insanların yaşamını yitirmesine kadar ağır sonuçları olan Covid-19 salgını tam olarak bitmeden, bir veliyi ve 3- 6 yaş aralığındaki çocuğunu yüz yüze eğitim alınmasına zorlamak da “ hem Anayasaya, hem de temel insan haklarına” aykırıdır. “Sağlıklı Yaşam Hakkı” bütün hakların üstündedir. Nitekim bazı ülkelerde Covid-19’un küçük yaş gruplarında görülme sıklığının arttığı ve bu yaş gruplarındaki

vakalarda ölüm oranlarının da hafifsenmeyecek kadar çok olduğu yönünde açıklamalar yapılmaktadır.

Öte yandan birçok veli çocuklarını, bankalardan çektikleri kredilerle ve büyük ekonomik fedakarlıklarla özel okullarda okutmaktadırlar. Ancak Covid-19 salgını sürecinde sağlıklı ve güvenilir bir eğitim ortamı sağlanamaması ve Milli Eğitim Bakanlığınca da çocuklarımızın sağlığı düşünülerek yüz yüze eğitime geçilmemesi nedeniyle, 3-6 yaş aralığında bulunan veliler özel okulların hiçbir hizmetinde yararlanmadığı halde özel okulların ödemelerini yapmak zorunda kalmaktadırlar. On-line eğitime uygun olmayan 3-6 yaş grubunda kreşe ve anaokuluna kayıt olan çocukların velileri, almadıkları eğitimin ücretini ödemek zorunda kalmaktadırlar. Özel eğitim kurumları ise bu konuda velilere hiçbir kolaylık sağlamamakta, maddi külfeti paylaşmak konusunda hiçbir adım atmamakta ve çözüme yanaşmamaktadırlar. Veliler, bu ödememeleri yapmamaları halinde ise çocukların kayıtlarının silineceği tehdidi ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Oysa Covid-19 salgınının ortaya çıkardığı olumsuzluklar nedeniyle bir çok veli işini kaybetmiş ya da gelir kaybına uğramıştır. Veliler, okulların taksitlerini ödemekte zorlanmaktadır. Pandemi nedeniyle ortaya çıkan olumsuz ekonomik koşullar nedeniyle bir çok veli, okul taksitlerini ödeyemeyecek hale gelmiştir. Bu şekilde mağdur olan bir çok velinin önümüzdeki süreçte icra takiplerine maruz kalması kaçınılmaz olacaktır.

Covid-19 salgını ile ortaya çıkan bu olağanüstü süreç elbette herkes açısından ekonomik olarak pek çok zorluğu beraberinde getirmiştir. Dünya üzerinde 100 yılda bir görülen ve kimin üzerinde ne tür bir etki yarattığı bilinmeyen ve “insanların ölümüne ya da malul kalmasına” yol açan Covid-19 salgını nedeniyle ortada bir “mücbir sebep” vardır. Ancak mücbir sebep olan Covid-19 salgının tüm mali yükünü velilere yükletilmesi de son derece yanlıştır. Ayrıca bu durum “Tüketici Haklarına” ve “Borçlar Hukukunun Temel İlkelerine” aykırıdır.

Covid-19 salgınının mali yükünün, veli ile okul arasında paylaşılması ve herkesin daha az zarar göreceği adaletili bir çözümün bulunması gerekmektedir. Ancak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bu yönde hiçbir adım atılmadığı gibi tam tersi yönde açıklamalar yapılmakta, pandemiden sadece özel okullar etkileniyormuş gibi bir algı yaratılmaktadır. Oysa yaşanan bu süreç toplumun her kesiminden vatandaşımızı ve farklı sektörlerdeki pek çok kurumu olumsuz yönde etkilemiştir.

Yüz yüze eğitime ara verilmesi üzerinde ilk olarak Kayseri’de bir veli, 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılında, çocuğunun uzaktan eğitim görmesi sebebiyle, okul ücretinin iadesi talebi ile Kayseri İl Tüketici Hakem Heyeti’ne başvurmuştur. Hakem Heyetince bu başvuru kısmen kabul edilmiş ve okula gidilmeyen süreye karşılık gelen ücretin tüketiciye iadesine karar verilmiştir. Bu karar sonrasında, pek çok yerde, bu ve benzeri başvurular yapılmış ve hakem heyetleri tarafından velilerin başvuruları kabul edilerek, okulların yüz yüze eğitimin verilemediği döneme ait ücretleri iade etmesine karar verilmiştir.

Yine İzmir İl Tüketici Hakem heyetine başvuran bir veli Covid-19 salgını nedeniyle hizmetin sözleşmede belirtildiği şekilde verilemediği gerekçesi ile eğitim ücretinin iadesini talep etmiştir. İzmir İl Tüketici Hakem heyeti tarafından başvuru sahibinin talebinin kısmen kabulüne karar verilmiştir. Tüketiciyi Koruma Derneği İzmir Şube Başkanı Cevdet M. M. Uçan yaptığı açıklamada; “Heyet salgın nedeniyle eğitim hizmetleri yönünden kısmi ifa imkansızlığı bulunduğunu ve maliyette %36,71 azalma olduğunu belirlemiş, 60 günlük eğitim hizmetini

tekabül eden miktarın iadesine karar vermiştir. Derneğimizin görüşü de bu yöndeydi. İzmir İl Tüketici Hakem Heyeti, bu kararıyla tüketicilerin mağduriyetini gidermiştir” demiştir.

Konuyla ilgili olarak, Tüketici Başvuru Merkezi Onursal Başkanı Aydın Ağaoğlu yaptığı açıklamada, hizmetin ayıplı hale geldiğine vurgu yapmış ve 'Yüz yüze eğitim yerine uzaktan eğitim verilmiş olması kanun nazarında bunu ayıplı hale getirdi. Yasal açıdan tüketici konumunda bulunan veliler iade almaya hak kazandı.' ifadelerini kullanmıştır.

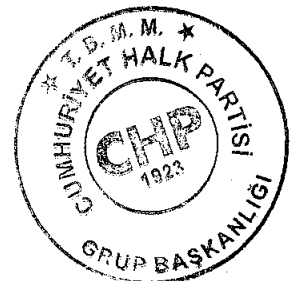
Tüketiciler Birliği Genel Başkanı tarafından Aralık 2020 tarihinde, öğrencilerin fiziki olarak okulda bulunmamaları nedeniyle ücretlerin iade edilmesi gerektiğini söylediği açıklamasında ise; öğrencilerin özel okula gönderilme sebebinin iyi bir eğitim almak dışında, koruma ve güvenlik hizmetleri ile derslik, yemekhane ve oyun alanları konusunda özel okulların olanaklarının daha iyi olmasının da etkili olduğunu ifade etmiştir. Velilerin çocuklarına en iyi olanakları sunmak için ödemeyi göze aldıkları bedelin okul ortamı için ödendiği de açıklamada yer almıştır.

Tüketiciler Birliği Genel Başkanı yaptığı açıklamada “*Hakem heyetlerinden bu iadeler başlayınca, özel okullar Milli Eğitime baskı yapmaya başladılar ve bir görüş yazısı istendi. Milli Eğitim Bakanlığı'ndan da bu özel eğitimle alakalı birimden bir yazı gitti. Yani dendi ki uzaktan eğitim, yüz yüze eğitimin yerini tutar dendi*” ifadelerine de yer vermiştir.

Kendisi de özel okul sahibi olan Milli Eğitim Bakanı ile onun “özel okul mantığı” anlayışıyla şekillenmiş olan Milli Eğitim Bakanlığı politikalarının oluşturulabilmesi için “uzaktan eğitim ile ilgili olarak etki değerlendirme çalışması” yapması ve bu sonuçları “analiz” etmesi gerekmektedir. Oysa pandemi döneminde geçen bu süre, bu etki analizinin yapılabileceği kadar uzun bir süre değildir. Ayrıca Bakanlık tarafından da şimdiye kadar uzaktan eğitimin, yüz yüze eğitimin yerini tutup tutmadığına dair yaptığı bir araştırma ya da çalışma bulunmamaktadır. Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bildirilen bu görüş, objektiflikten ve bilimsel gerçeklikten uzak bir yaklaşımdır. Milli Eğitim Bakanlığının, eğitim sisteminin en temel öğeleri olan okul ve veli arasında bir denge unsuru olmak yerine, “salgının tüm ekonomik maliyetini velinin üzerine yıkan ve sadece özel okulları korumayı amaçlayan” bu anlayış ve yaklaşımını kabul etmek mümkün değildir.

Bu nedenle, öğrenciyi, veliyi ve okulu mağdur etmeyecek, Covid-19 salgının mali yükünün veli ile okul arasından adaletli bir şekilde paylaşılmasını sağlayacak bir çözüm bulunması gerekmektedir.

Söz konusu kanun teklifi ile pandemi döneminde, çocuklarının daha iyi bir geleceğe sahip olabilmeleri için büyük fedakarlıklarla, çoğu zaman bankalardan aldıkları kredilerle özel okullarda okutan ancak Covid-19 salgını nedeniyle işsiz kalan veya ekonomik olarak mağdur olan ve çocukları 3-6 yaş grubunda olan veliler ile özel okullar arasında, 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı için imzalanan sözleşmede belirlenen okul ücretleri üzerinden yüzde 40 oranında indirim yapılması ile bir denge kurulmuş ve salgının ekonomik külfeti veli ile özel okul arasında paylaştırılmış olacaktır.

**5580 SAYILI ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI KANUNUNDAN DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDAKİ KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7- Bu Kanunun 2'inci maddesinin (b)fıkrasında tanımlanan okul öncesi eğitim kurumlarında geçerli ve bir defaya mahsus olmak üzere, veli ile kurum arasında 2020-2021 Eğitim Öğretim yılı için imzalanan eğitim ücretine dair sözleşmede imzası bulunan veli tarafından yapılan başvuru üzerine, sözleşmede belirlenen eğitim ücretleri yüzde 40 oranında indirilir. İndirim yapılan ücretlerin iadesi başvurudan sonra en geç 1 ay içinde kurum tarafından ödenir”

MADDE 2-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.

